Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-3-4 (Önaraştırma)

Karar Sayısı : **18-29/489-241 Karar Tarihi** : 27.08.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK

Üyeler: Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Mehmet AYAN, Ahmet ALGAN,

Hasan Hüseyin ÜNLÜ

B. RAPORTÖRLER: Mustafa Okan ALPAY, Dilara Nur CANSU, Ebrar KOCAMAN,

İbrahim ŞAHİN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Metsims Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.

Sultan Selim Mah. Lalegül Sok.7/18 Kağıthane/İstanbul

- <u>Sürdürülebilir Üretim Arge ve Tasarım Merkezi Tic. Ltd. Şti.</u> Sultan Selim Mah. Hümeyra Sokak Nef 09 Sit. B Blok

Apt. No:7 D:5 Kağıthane/İstanbul

- (1) E. DOSYA KONUSU: Sürdürülebilir Üretim Arge ve Tasarım Merkezi Tic. Ltd. Şti.'nin kontrolünde bulunan EPD Turkey Platformu'nun yaşam döngüsü raporlarının (LCA) yayımlanması, Metsims Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.'nin ise bu raporların hazırlanmasında kullanılan programın rakip teşebbüslere sağlanması bakımından rekabete aykırı davranışlarda bulundukları iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ**: Gizlilik talebiyle yapılan başvuruda özetle;
 - Başvuru sahibinin LEED sertifikası¹ hazırlanması, karbon ayak izi gibi çevre koruma ile ilgili raporlar, yaşam döngüsü değerlendirmesi (LCA) raporları ve EPD (çevresel ürün beyanı) belgeleri oluşturulması alanında faaliyet gösterdiği,
 - LCA'nın, firmalar tarafından ürettikleri ürünlerin çevre ile etkileşimini inceleyen ve belgeleyen raporlar olduğu ve firmaların LCA raporlarının özet dokümanları olan EPD belgelerini uluslararası platformlarda yayımlamak suretiyle gerek çevresel duyarlılıklarını tüm dünyada ilan etmek gerekse de mevcut veya potansiyel müşterileri gözünde daha iyi bir izlenime sahip olmak için çaba harcadıkları,
 - Özellikle Avrupa pazarına açılmak isteyen firmaların ürünlerine EPD belgesi alarak bu belgeleri uluslararası platformlarda yayımladıkları ve bu sayede tanınırlık ve güvenirlilik kazandıkları,

¹ LEED Sertifikası, dünyada ve Türkiye'de en çok tercih edilen çevreye duyarlı yapı sertifikasıdır. LEED sertifika sisteminin sahip olduğu farklı değerlendirme sistemleri ile LEED sertifikası tüm yapı türleri için alınabilmektedir. Binaların sahip olduğu özelliklere göre LEED AP tarafından yapılan puanlama sonucunda, bina dört sertifika seviyesinden birisi ile LEED sertifikası alabilmektedir.

Kaynak: http://www.xn--leedsertifikas-jgc.com/leed.html Erişim Tarihi: 01.08.2018

- LCA raporlarının ve EPD belgelerinin hazırlanması surecinde öncelikle bir danışman firma aracılığıyla veya firma kendi başına genellikle "SimaPro" programı kullanarak ilgili ürünlere ilişkin LCA raporunu hazırladığı ve hazırlanan bu LCA raporlarının içeriğine göre EPD belgeleri oluşturulduğu,
- SimaPro programının kullanımı ve raporun hazırlanması konularında firmalara örnek bir rapor hazırlama süreciyle ilgili eğitim verildiği,
- LCA raporlarının, SimaPro programının yanı sıra "Umberto" ve/veya "Gabi" gibi programlar aracılığıyla hazırlanabildiği, ancak bu programların temel kullanımlarının tamamen farklı olması nedeniyle kullanıcıların tüm programları birlikte kullanamadığı, aynı zamanda Avrupa bölgesi için hazırlanan LCA raporları ve EPD belgeleri için veri tabanı en yeterli olan programın Simapro olduğu,
- İkinci aşama olarak hazırlanan LCA raporları ve EPD belgelerinin bir doğrulayıcıya gönderildiği ve doğrulayıcının bu raporu onayladığı, doğrulayıcıların ise EPD International tarafından yetkilendirilen, danışman firmaların veya şirketlerin hazırladıkları LCA çalışmalarının doğruluğunu ve sisteme uygunluğunu kontrol ederek onaylayan bağımsız üçüncü kişiler oldukları,
- Son olarak onaylanan bu raporların EPD Turkey platformu aracılığıyla International EPD System platformunda yayımlandığı,
- Türkiye'den yapılan başvuruların EPD Turkey platformu aracılığıyla gerçekleştirilmesi gerektiği,
- Bahsi geçen EPD belgelerinin tüm dünya kamuoyuna International EPD System platformu aracılığıyla yayımlandığı, bu platformun özel bir girişim olmakla birlikte uygulamada en çok bilinen platform olduğu,
- International EPD System platformunun, Türkiye'nin de dâhil olduğu birkaç ülke grubu haricinde her ülkeden bireysel ve doğrudan başvuru kabul ettiği, ancak Türkiye'de bu platformda rapor yayımlanması EPD Turkey platformuna başvuru ve platformun kabulu durumunda mümkün olduğu, International EPD System platformunun, EPD Turkey ile gerçekleştirdiği anlaşma sonucunda EPD Turkey'e fiyat belirleme ve yayımlanacak raporu seçme özgürlüğü tanıdığı,
- EPD Turkey platformunun Sürdürülebilir Üretim Arge ve Tasarım Merkezi Tic. Ltd. Şti. (SÜRATAM) yönetiminde bulunduğu ve yayımlanacak raporlar ve buna ilişkin ücretlendirmenin bu şirketin kontrolünde olduğu,
- LCA raporlarının ve EPD belgelerinin oluşturulması sürecinde danışman şirketlerin firmalara danışmanlık ve eğitim hizmetleri vermek suretiyle süreci yönetmekte yardımcı olduğu, Metsims Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti.'nin (METSİMS) de hizmet verdiği konulardan birinin bu olduğu,
- SÜRATAM şirketinin sahibinin Şemsiye ERİN, METSİMS şirketinin hisselerinin ise %95 oranında Hüdai KARA ve %5 oranında Şemsiye ERİN'e ait olduğu,
- Hüdai KARA ve Şemsiye ERİN arasında damat-kayınvalide ilişkisinin var olduğu ve yurt dışı platformunun Türkiye'deki yasal yürütücüsü SÜRATAM firması ile diğer firmalar gibi piyasaya hizmet veren METSİMS firması arasındaki ilişkinin üstünün örtülmeye çalışıldığı ve bu yolla firmaların rekabeti engelleyici/kısıtlayıcı eylemlerinin gizlenmesinin amaçladığı,
- SÜRATAM adına kesilmiş birçok faturada kâğıt üzerinde hiçbir ilgisinin bulunmamasına rağmen Hüdai KARA'ya ait "H.K" parafı bulunduğu,

- Önceki çalışanlardan elde edilen bilgilerde SÜRATAM'ın 2016 yılında "Dalsan Alçı" adına düzenlediği faturada yetkisi olmamasına rağmen, doğrulama ücreti kestiği, ancak doğrulamanın sadece International EPD System platformunun izin verdiği bağımsız doğrulayıcılar tarafından yapılabileceği, SÜRATAM'ın herhangi bir doğrulayıcı vasfı olmadığı gibi, bağımsız ve tarafsız olduğunun da kabul edilemeyeceği, bu uygulamanın Hüdai KARA'nın tüm hizmetleri bir çatı altında topladığını gösterdiği ve rekabeti engelleyici şekilde kullanıldığı,
- EPD Turkey'e ait olan epdturkey.org internet sitesi domaininin ilk sahibinin Hüdai KARA olarak gözüktüğü ve sonradan Hüdai KARA'nın domaini devrettiği,
- METSİMS'in, aynı konuda hizmet verdiği rakiplerine (danışmanlık şirketleri) ve/veya kendi LCA raporlarının hazırlanmak isteyen firmalara SimaPro programını satarken keyfi davranışlarda bulunarak bu konumunu bir avantaja çevirdiği ve rekabeti engellemeye çalıştığı nitekim aynı sektörde hizmet vermek isteyen ve yeni kurulan bir firmanın muhakkak rakibine başvuruda bulunmak zorunda kaldığı ve bunun piyasaya girişi zorlaştırdığı,
- Kâğıt üzerinde farklı adres ve telefonlara sahipmiş gibi gözükse de aynı kişilerin aynı alanda, hem danışman şirket, hem SimaPro yetkili satıcısı olarak METSİMS ve SÜRATAM adına telefonlara cevap verdiklerinin, yönlendirme yaptıklarının, belgeleri kabul ederek hazırladıklarının eski çalışanlar tarafından beyan edildiği,
- Hüdai KARA'nın hem SÜRATAM'ın hem de EPD Turkey'in internet sitesinde danışma kurulu üyesi olarak gösterildiği,
- Hüdai KARA'nın bilgisi ve yönetiminde gerçekleşen tüm bu süreçlerde, başvuru sahibi şirket de dâhil olmak üzere tüm rakip şirketlerin satın almak istedikleri program ile ilgili eğitimin yanında yayımlatmak istediği belge süreçlerinde mecburi olarak Hüdai KARA'ya ulaşmak zorunda olduğu,
- Hüdai KARA'nın hangi rakip firmanın hangi müşteriyle hangi iş yapıldığı ve ne kadar ücret karşılığında anlaşıldığı da dâhil olmak üzere tüm bilgilere ulaştığı ve bunu gerek müşteriye teklif sunmak, gerek daha düşük fiyat vermek, gerekse rakip firmayı kötülemek yoluyla, yasal olmayan yollarla kurduğu bu avantajı rekabeti yok edici sekilde, kullandığı,
- METSİMS ve SÜRATAM'ın fiili sahibi Hüdai KARA'nın, önce rakiplerinin iş yapabilmesi adına ihtiyaç duyduğu SimaPro programını keyfi olarak sattığı, ardından aynı firmalara danışman firma olarak hizmet verdiği, son olarak da yine kendi yönettiği EPD Turkey platformunda kendi raporlarının yayımlarken rakiplerine tamamen keyfi uygulamalarla fiyat belirleme veya yayımları geciktirmek suretiyle iş yapılmasını imkânsız hale getirdiği

ifade edilerek konunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında incelenmesi talep edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 12.12.2017 tarih ve 9100 sayı ile intikal eden gizlilik talebiyle yapılan başvurudan hareketle hazırlanan 24.01.2018 tarih ve 2018-3-4 sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun (Kurul) 08.02.2018 tarihli toplantısında görüşülmüş, 18-04/70-M sayı ile dosya konusu iddialara yönelik olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 07.08.2018 tarih ve 2018-3-4/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu teşebbüslere ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi gereğince soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında İnceleme Yapılan Teşebbüsler

I.1.1. METSİMS²

- (6) 2005 yılında İngiltere'de kurulan teşebbüs üretimde kaynak verimliliği, malzeme ve süreç iyileştirme konularında servis sağlamak üzere; yaşam döngüsü değerlendirmesi, ürün ve kurumsal sürdürülebilirlik ve döngüsel ekonomi, doğal sermaye muhasebesi, sürdürülebilir iş modelleri alanlarında faaliyet göstermektedir. 2009 yılında Türkiye'de ofis kurarak 2011 yılında tüzel kişilik almıştır. Firma, 2018 yılına kadar iki ortaklı (%(.....) Hüdai KARA, %(.....) Şemsiye ERİN) olarak faaliyette bulunmuş, 05.07.2018 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Şemsiye ERİN'e ait olan %(.....) pay da Hüdai KARA tarafından alınarak firmanın tek sahibi Hüdai KARA olmuştur.
- (7) Hâlihazırda; yapı malzemeleri, kimya, enerji, tekstil, gıda başta olmak üzere birçok endüstride ürün sürdürülebilirlik performansı üzerine danışmanlık vermektedir.
- (8) Firma, ürün sürdürülebilirliği alanında; LCA (*life cycle analysis*, yaşam döngüsü analizi), EPD (*environmental product declaration*, çevresel ürün beyanları), ürün karbon ayakizi, ürün su analizi, AB eko-etiket (EU Ecolabel), ürün çevresel ayakizi (PEF), eko tasarım üzerine, Kurumsal sürdürülebilirlik alanında ise; GRI sürdürülebilirlik raporlama, karbon saydamlık beyanları, kurumsal karbon ayakizi, kurumsal su ayakizi, organizasyonel yaşam döngüsü analizi (O-LCA), sürdürülebilirlik endeksleri, bilimsel tabanlı hedefler (Scince-Based Targets), döngüsel ekonomi, sürdürülebilir kalkınma hedefleri, finansal olmayan raporlama (ESG) hizmetleri bulunmaktadır.
- (9) Ayrıca METSİMS, LCA veri girişlerinde ve hesaplamalarında kullanılan SimaPro isimli yazılımın Türkiye'de tek yetkili satış temsilcisidir. SimaPro programı danışman firmalar tarafından LCA belgesinin oluşturulmasında kullandığı gibi, danışmanlık hizmetini alan firmalar tarafından da veri girişleri için kullanabilmektedir.

I.1.2. SÜRATAM ve EPD Turkey³

(10) 2014 yılında İstanbul'da kurulan firma, Türkiye'de sürdürülebilir üretim üzerine gerekli Ar-Ge ve tasarım altyapısını oluşturma, yaşam döngüsü odaklı sürdürülebilir tasarım ve kaynak verimliliği üzerine çalışan İsveç menşeili The International EPD System'in bölgesel yürütücüsü (EPD Turkey) olarak faaliyet göstermektedir. EPD Turkey, uluslararası onaylı ISO 14025 ve EN 15804 uyumlu EPD belgeleri üzerine Türkiye'deki tek yetkili kayıt kurumudur, teşebbüsün tek hissedarı Şemsiye ERİN'dir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. Sektör Hakkında Genel Bilgi

(11) Piyasada faaliyet gösteren teşebbüsler, ürünlerin hammaddeden başlayıp fabrikada veya üretim sürecinden sonra nihai ürün haline getirilmesi ile müşterilere sunulmasına kadar geçen süreci ele alan yaşam döngüsü değerlendirme⁴ çalışmaları yaparak, üretim esnasında çevre kirliliğine en fazla sebep olan süreçleri belirleyip iyileştirme çalışmaları

² https://www.metsims.com/tr/about-us/ Erişim Tarihi: 22.07.2018

³ https://epdturkey.org/epd-hakkinda/epd-turkey/ ve https://www.environdec.com/ adresli internet sitelerinden yararlanılmıştır. Erişim Tarihi: 22.07.2018

⁴ Bir ürün veya servisin üretimi, tüketimi ve bertarafı gibi tüm aşamalarında ortaya çıkan çevresel etki ve kirliliklerin ISO 14040 standartlarına uygun olarak hesaplandığı bilimsel bir yöntemdir.

- yapabilmekte, bu çalışmalardan ürün tasarım/geliştirme alanlarında yararlanabilmektedirler.
- (12) Uluslararası Standartlar Organizasyonu söz konusu süreçte yer alan çevresel faktörlerin analiz edilerek gerekli önlemlerin alınmasını sağlayan bir sistemin oluşturulmasına imkân tanıyan bazı standartlar geliştirmiştir. Bu standartlar ISO14040 başlığı altında toplanmaktadır⁵.
- (13) Yaşam döngüsü değerlendirmesi kapsamında ortaya çıkarılmış çevresel veriler ISO 14025⁶ uluslar arası standartlarına göre raporlanmakta ve ISO 14040'a göre ise raporlar çevresel ürün beyannameleri (ÇÜB) haline getirilerek EPD yayımlanmaktadır⁷.
- (14) ÇÜB kapsamında; hammadde, enerji kullanımı ve verimliliği; malzeme ve kimyasal madde içeriği, hava, su ve toprağa verilen emisyonlar; atık oluşumu gibi ekonomik faaliyetlerin çevresel etkileri ve üretim sürecinde meydana gelen çeşitli emisyon değerleri gibi unsurlar dikkate alınmaktadır. ÇÜB aynı zamanda sürdürebilirlik ölçütü olarak da kullanılabilmekte olup bağımsız şekilde, üreticinin sağladığı bilgilerle hazırlanan ÇÜB'ler, ürünün teknik tanımı, üretici firma detayları ve LCA sonuçlarından meydana gelmektedir.
- (15) ÇÜB'ler sağlık, kimya, tekstil gibi birçok sektörde kullanıldığı gibi yapı sektöründe Amerikan LEED, İngiliz BREAM ve Alman DGNB gibi yeşil bina sertifikasyon sistemlerinde kullanılmaktadır. Yapı sektöründe ÇÜB sahibi olunması, ürünlere ilave puan sağlayarak üretici firmaların bu belgeleri almasını teşvik etmekte ve firmalara de yeni pazar fırsatları sunmaktadır. Zira The International EPD System uluslararası ISO standartlarını temel alarak belgelerin uluslar arası kullanım, onay ve devamlılığını garanti etmektedir. Belgelendirme tüm çevresel performans seviyelerindeki ürünlere, hedef kitlelere ve piyasalara açıktır.
- (16) ÇÜB belgeleri ile müşteriler, aynı ürün grubunda yer alan ve aynı PCR çerçevesinde hazırlanan ürünlerin belgelerini karşılaştırma imkânına kavuşmakta olup bu belgeler firmaların sosyal sorumluk, kalite kontrol ve çevresel yönetim gibi bilgilerinin erişimi için ek bir araç olma özelliği taşımakta ve müşterilerin maliyetini azaltmaktadır. Çevre beyanları 3 tipe ayrılmaktadır:
 - Tip 1 Çevre Beyanları: Avrupa Birliği Eko-etiketi (EU Ecolabel) ISO 14024 Tip 1 çevre etiketleme sistemi dâhilinde tanımlanır ve gönüllü bir etiket sistemidir.
 - Tip 2 Çevre Beyanları: Daha çok firmaların kendi bilgileri doğrultusunda beyan ettikleri ve bağımsız doğrulaması olmayan etiketleme tipleridir. Türkiye'de bu etiketler yoğun olarak kullanılmaktadır. Fakat üçüncü kişiler tarafından doğrulanmadıklarından tüketici açısından güven vermemektedirler.
 - Tip 3 Çevre Beyanları (ÇÜB): Tip 3 olarak bilinen ÇÜB, bir ürünün veya sistemin çevresel etki değerlendirmesi iletişimini ISO 14025'te tanımlanan ve ISO 14040-44 serisi LCA standartlarına uygun olarak sağlayan etiketlemedir. Özellikle yapı inşasında

nl https://www.iso.org/standard/37456.html

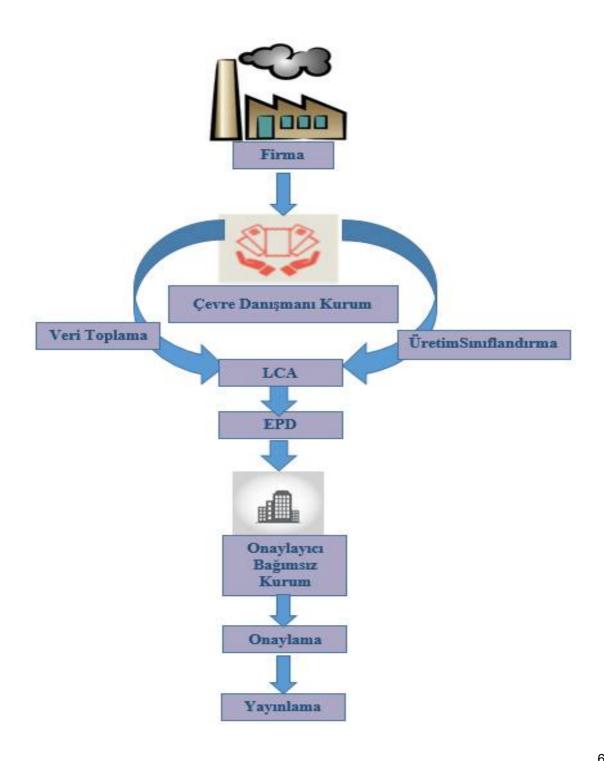
⁵https://www.iso.org/standard/37456.html

⁶ ISO14040 standartlarının uygulanmasında çevreyle ilgili verilerin kullanımı için bir standart sistemidir.

⁷https://suratam.org/nedir-bu-epdler/;

ve işletiminde karbon emisyonlarının sıfıra çekilmesinde de etkin olacak EPD belgeleri, yeşil bina sertifika ve değerlendirme sistemlerinde de ön plana çıkmaktadır.

- (17) Danışman firma tarafından hazırlanan ve doğrulayıcı firmaca kontrol edilen bu raporlar, yayımlayıcı kuruluş tarafından yayımlanmaktadır. Türkiye'de EPD belgelerinin verilmesinde tek yetkili kurum EPD Turkey'dir. Ayrıca yurt içinde alınan LCA belgeleri yurt dışında EPD Systems'in yetkilendirdiği kurumlar tarafından da onaylanabilmektedir. LCA belgelerinin onaylanıp EPD belgesi olarak tasdik edilmesi ve uluslar arası platformda yayımlanması ile birlikte süreç sona ermektedir. EPD belgelerinin alınmasına ilişkin Türkiye'de veya yurt dışında zorunluluk bulunmamaktadır.
- (18) Yukarıda açıklamalar ışığında EPD belgesi alma sisteminin işleyişi aşağıdaki gibi özetlenebilecektir:

I.2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (19) SÜRATAM, çevresel ürün beyannamelerin yayımlanması pazarında faaliyet göstermektedir. Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre SÜRATAM, 2014 yılından itibaren EPD Turkey platformu bünyesinde Türkiye pazarında (.....) adet ÇÜB yayımlamıştır. Aynı pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerden The Institut Bauen und Umwelt e. V. (IBU) (.....), Bre Group (BRE EPD) (.....), UL Environment (.....), Bau EPD GmbH Avusturya (Bau-EPD) (.....) adet ÇÜB yayımlamış olup toplamda sayı 200'e ulaşmıştır.
- (20) ÇÜB'lerin diğer kalite standartlarını belirleyen ürünler ile aynı pazar tanımı içerisinde yer alıp almadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Türkiye'de faaliyet gösteren firmalar çevreye ilişkin duyarlılık, yeşil bina yüklenicisi firma ile çalışma, çevreye duyarlı firma olarak ihracatta ön plana geçme gibi nedenlerle yaşam döngüsü raporları hazırlatmak istemektedir. Bu kapsamda LCA projeleri fabrika ziyaretleri ile başlamakta, üretim süreci detaylı olarak incelenerek kütle-enerji dengesinin kurulmasını içeren mühendislik çalışmalarını kapsamaktadır. Firma, bu süreçte ÇÜB danışmanı ile veri paylaşımı yaparak üretim ile ilgili sorulara cevap verir. Üretim süreci ve firmadaki verilere bağlı olarak göre LCA çalışmaları 3-8 ay sürebilmektedir. LCA raporlarının, EPD belgesi olması için firmaların ürünlerinin ISO 14040 standardına göre değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. EPD belgesi, söz konusu standartlara uyulması ve bağımsız uluslar arası kabul gören firma ve/veya şahıslar tarafından doğrulanması halinde, müşterinin tercih ettiği kayıt sistemine kayıt olunarak (IBU Almanya, BRE İngiltere, SÜRATAM/EPD Turkey-Türkiye) yayımlanmaktadır. Tüm bu kapsamda çevresel ürün beyannameleri diğer kalite standartlarını belirleyen ürünlerden ayrılmaktadır.
- (22) Dosya içeriği bilgilere göre, temel olarak çevresel ürün beyannamelerinin hazırlanması süreci; veri giriş programları aracılıyla yaşam döngü analizlerinin yapılması, yaşam döngü analizlerinin doğrulanması, doğrulanan analizlerin çevresel ürün beyannameleri olarak yayımlanması olmak üzere 3 temel aşamadan oluşmaktadır. Söz konusu sürecin, fabrika kanalında ürünlerin analizi ve analizden elde edilen veri setinin yazılıma işlenmesi gibi uzmanlık gerektiren bir dizi işlemden oluşması sebebiyle bu işlemler bazı danışmanlık firmalarınca yürütülmektedir.
- (23) Yapılan açıklamalar ışığında, mevcut dosya bakımından ilgili ürün pazarlarının "çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanması pazarı", "çevresel ürün beyannamelerinin alınmasında danışmanlık verilmesi pazarı" ve "yaşam döngü analizlerinin yapılmasında kullanılan veri giriş programlarının satışı pazarı" olarak belirlenebileceği değerlendirilmiştir.

I.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

(24) İlgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.3.1. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

(25) Yerinde incelemelerde elde edilen belgelerin dosya kapsamında yapılacak incelemeler açısından önem arz edenlerine aşağıda özetle yer verilmiştir.

(26) METSİMS'ten Elde Edilen Belgeler;

Belge 1: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 15 Kasım 2017 tarih ve "Baumit Mas Proposal" başlıklı e-posta silsilesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Baumit suyalıtımıi için kullanılan sıvı ve toz formundaki ürünlere ait fiyat çalışmam ve mutabakat ektedir. Verdiğim fiyatı inceleyip hızlıca dönebilirseniz çok sevinirim."

SÜRATAM çalışanı:

Hüdai bey Selamlar,

Dün size yolladığım teklifin üzerinden geçtim. Farklı bir fiyat sundum uygun bulduğunuzu pazartesi Intertek'e ileteceğim"

Belge 2: Semtrio Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. (SEMTRİO) çalışanı (.....) tarafından Admin | EPD Turkey "info@epdturkey.org" gönderilen 14 Kasım 2017 tarih ve "EPD Kaydı" başlıklı e-posta silsilesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"EPD kaydı ve yayımlanması için talep etmiş olduğunuz Kayıt Formunu (eğer environdec'deki formdan farklı bir form kullanıyor iseniz) benimle paylaşmanızı rica edeceğim. Akabinde form ve Doğrulama Raporunu sizlerle paylaşabilirim. Acil geri dönüşlerinizi bekliyorum.

SÜRATAM çalışanı:

Sizlere en yakın zamanda kayıt formunu gönderebilmem için kaç adet EPD belgesini kayıt ettirmek isteğinizi öğrenmem gerekli. Çünkü sistemdeki kayıt numaralarında sizin ihtiyacımız kadar olmayabilir.

Sizden istediğiniz sayıyı alıp dokümanları ivedilikle göndereceğim.

SEMTRİO çalışanı:

1 adet. Teşekkürler.

SÜRATAM çalışanı:

Kayıt için olan formu ekte bulabilirsiniz.

SEMTRİO çalışanı:

Dünkü telefon görüşmemizin akabinde ücretsiz ikinci dilde EPD yayımlama içeren başvuru formunuzu bekliyorum. Teşekkürler.

SÜRATAM çalışanı:

Telefon görüşmemizde ortak noktaya varamadığımız için sizlerden ricam CC'de bulunan Admin mail adresimize mail atıp durumu/isteğinizi izah etmeniz. Kurulumuz tarafından sizlere dönüş yapılacaktır.

SÜRATAM çalışanı:

Kurulumuzdan çıkan karara göre, Türkçe EPD kaydı için indirim yapamayacağımızı belirtmek isterim. Göndermiş olduğum kayıt formun doldurduktan sonra bana iletirseniz, kayıt işlemlerini en kısa sürede başlatacağım.

SEMTRİO çalışanı:

EPD kayıt/beyan numarasını bizlerle ne zaman paylaşabilirsiniz? EPD belgesinin üzerine ekleteceğiz. Pazartesi günü kayıt formunu doldurup sizlere ileteceğiz."

Söz konusu e-posta silsilenin devamında SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 17 Kasım 2017 tarih ve "FW: EPD Kaydı" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Hüdai Bey Selamlar,

(.....) Bey beni telefonla aradı kasti olarak açmadım. Ardından bu maili atmış. Kendilerine ilgili numarayı ileteceğim. Saygılarımla,"

Belge 3: SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA tarafından SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....)'a gönderilen 15 Kasım 2017 tarih ve "FW: PCR development woven textile - sanko & semtrio" başlıklı e-posta silsilesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"(.....) PCR⁸ develop⁹ ediyor ISKO¹⁰ icin. Eğer EPD ler de ISKO için ise pre-certified¹¹ olacak

Bilginize,

SÜRATAM çalışanı:

Olması mümkün ancak 1 adet EPD belgesi kayıt yaptıracağını belirtti (.....). ISKO daha fazla yayınlamak istiyor sanıyorum ki. (.....) dan registration number¹² istedim. Geldiğinde göndereceğim."

Belge 4: Hollanda'da SimaPro veri giriş programı satışını gerçekleştiren Pré Sustainability Satış Koordinatörü (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 19 Mayıs 2017 tarih ve "Customer" başlıklı e-posta silsilesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Söz konusu konuşmada özetle Pré Sustainability'in METSİMS'e Türk bir danışmanlık şirketinin taraflarından ürün almak istediğini haber verdiği, METSİMS'in kendi kayıtları için talepte bulunan şirketin ismini istediği, söz konusu şirketin SEMTRİO olduğu, METSİMS'in Pré Sustainability'den daha önceki satışlarda olduğu gibi METSİMS'e komisyon vermesi talebinde bulunduğu, METSİMS'in Pré Sustainability'e SimaPro programının satışını yapmamasını önerdiği, konuşmanın devamında Pré Sustainability'in satışı gerçekleştirmeden önce METSİMS ile SEMTRİO'nun aralarındaki anlaşmanın giderilmesini istediği, METSİMS'in SEMTRİO ile yapıcı bir görüşmesinin olduğu, METSİMS'in Pré Sustainability'in fiyat önerisi gönderip göndermediğini sorduğu, Pré Sustainability'in ise satışın kendilerince mi yoksa METSİMS tarafından mı gerçekleşeceğini sorguladığı görülmüştür.

Belge 5: SEMTRİO sahibi (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 23 Mayıs 2017 tarih ve "SimaPro ve Diğer Konular Hakkında" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"..

⁸ Ürün kategori kuralları *(product category rules)*: Belirli bir ürün kategorisinde ÇÜB yayımlanması için gereken nitelikleri belirleyen kurallar dizisi. Ayrıntılı bilgi için bkz: https://www.environdec.com/PCR/ (Erişim Tarihi: 01.08.2018)

⁹ Geliştirmek

¹⁰ ISKO denim, yıllık 200 milyon metre üretim kapasitesi ile alanında dünyanın önde gelen firmalarından biridir. Ayrıntılı bilgi için bkz: https://www.sanko.com.tr/tr/sektorel-tekstil-isko-dokuma-isletmeleri.aspx (Erişim Tarihi: 01.08.2018)

¹¹ Sertifikasyon öncesi

¹² EPD kayıt numarası, EPD international, EPD belgesi çıkarmak isteyenlere vermektedir Ayrıntılı bilgi için bkz: https://www.environdec.com/contact/FAQ/ (Erişim Tarihi: 01.08.2018)

Bu nedenle bir uzlaşma ortamı oluşturmak hatta işbirliği içerisinde yer almak için size ulaşıyorum. Mevcut süreçte yaşanan bazı olaylardan bahsetmek isterim. Ne yazık ki bazı müşterilerden şirketimiz aleyhinde yapılan birebir görüşmeler olduğuna dair geri bildirimler aldık. Bu noktada ticari anlamda rekabet nedeniyle birçok hamle hoş karşılanabilir fakat gayri ahlaki ve etik dışı davranışlardan uzak durulması gerektiği kanaatindeyim. Bu nokta da şirketim adına oldukça titiz davranıyoruz, kendimiz ve yapılacak işler dışında hiçbir şekilde müşteriye beyanda bulunmuyoruz. Bu noktada bizlerin gösterdiği hassasiyetin karşılığını da beklemekteyim.

Bunun yanı sıra SimaPro lisans satın alımındaki Hollanda ile direk temasa geçmemizin tek nedeni müşterilerden aldığımız geri bildirimlerden kaynaklanmaktadır. Bu noktada yersiz önyargılarımız var ise bunları gidermenizi ve yazılım noktasında gereken desteği sunmanızı rica edeceğim.

(.....). Ayrıca (.....) Bey ile ilgili problemleriniz var ise dinlemeyi ve eğer bir sorun var ise uzlaşma sağlamayı üzerime vazife edinebilirim.

Çok uzun tutup vaktinizi almak istemem, öncelikli niyetimin uzlaşmak olduğunu hatırlatır, işin hukuki bir boyuta taşınmamasını temenni ederim. Sizlerin de benimle aynı kanaatte olmanız beklentisiyle.."

Belge 6: SEMTRİO sahibi (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 29 Mayıs 2017 tarih ve "Geri Bildirim ve SimaProTeklif" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Öncelikle ofisinizde beni ağırladığınız için teşekkür ederim. (.....). Bu konu da aklınızda şüphe kalmasın dediğim gibi dilerseniz bir metin yazıp hukuki olarak da emin olmanızı sağlayabiliriz. (.....). Bunlar (.....)'den edindiğim geri bildirimler. Web siteleri konusundaki değişiklikler için talimat verdim, en kısa surede gereken değişiklikler yapılacaktır.

SimaPro teklifinizi de gün içinde paylaşabilirseniz yarın ödemeyi gerçekleştirip lisansı satın almak isterim. Başarılar dilerim.

Tekrar görüşmek üzere"

Belge 7: METSİMS'de yapılan yerinde incelemede (.....) adına 23.10.2017 tarihli SimaPro LCA yazılımı ve Ecoinvent Veritabanı ürünü mukabilinde KDV dahil (.....) proforma fatura kesildiği, faturanın SÜRATAM kaşesii ile kaşelenerek SÜRATAM sahibi (.....) tarafından imzalandığı tespit edilmiştir.

Belge 8: METSİMS'te yapılan yerinde incelemede SÜRATAM'a ait boş bir fatura bulunmuştur. Ayrıca Hüdai KARA'nın dolaplarında SÜRATAM'a ait 2 adet kaşe bulunmuş olup kaşelerin boş sayfaya alınan örneklerinde söz konusu kaşelerin SÜRATAM'ın ticari unvanı adresi ve vergi bilgilerini içerdiği görülmüştür. Hüdai KARA duruma ilişkin olarak: "SÜRATAM bulunduğumuz bölgeye mart ayı itibari ile taşınmış olup bahse konu geçen fatura ve kaşeler firma çalışanı (.....) tarafından bırakılmış olup kendileri tarafından henüz alınmamıştır. Bırakılan faturalar henüz kullanıma girmemiş koçanlara aittir. Tarafımızdan herhangi bir fatura kesilmesi gibi bir işlem söz konusu değildir. Bu fatura numaralan ile teyit edilebilir." ifadesi verilmiş, yerinde inceleme tutanağında bu durum kayda alınmıştır. EPD International AB'nin Yönetim Kurulu Başkanı (.....) tarafından SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....)'a gönderilen 20 Haziran 2018 tarihli mektupta özetle aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Söz konusu belgede kendilerine bazı şikâyetlerin geldiği, SÜRATAM ve METSİMS'in, METSİMS personeli Hüdai KARA tarafından yönetildiği iddialarının olduğu, böyle bir durumun kendilerinin GPI kurallarına ve ISO14025 standartlarına uygun olmadığı ifadeleri tespit edilmiştir.

Belge 9: EPD International AB'nin Yönetim Kurulu Başkanı (.....) tarafından SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....)'a gönderilen 25 Haziran 2018 tarihli mektupta özetle aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Söz konusu belgede EPD Internaional AB olarak bazı bilgiler aldıklarını ve bu bilgiler arasında Ocak 2016 tarihli Argon Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye (ARGON) kesilen METSİMS faturasında ve Ocak 2016 tarihli Fırat Plastik Kauçuk San. ve Ticaret A.Ş.'ye (FIRAT) kesilen SÜRATAM faturasında Hüdai KARA'nın imzasının bulunduğunun görüldüğü ifadeleri tespit edilmiştir.

(27) SÜRATAM'dan Elde Edilen Belgeler;

Belge 10: SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA tarafından SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....)'a gönderilen 27 Haziran 2018 tarih ve "ECO PLATFORM" başlıklı e-posta'da aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"ECO Platform sitesinde Fırat Plastik ve İdevit belgeleri hala durmaktadır. Fırat'ın kesinlikle çıkartılması İdevit için ise durumun netleştirilmesi gerekmektedir. Zira bu liste için senelik ödeme yapılmaktadır.

(.....)'dan gelen emailde özellikle Fırat ECO Platform maliyeti var mıdır? Daha önce bu bilgi kendilerine iletilmişti. Faturadan bunu çıkarmak gerekiyor. İdevit'in durumunu netleştirip ona göre de tavır almak gerekiyor."

Belge 11: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 28 Haziran 2018 tarih ve "Re: dekont" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"İdeal Seramik ödemeye ait dekont yönlendirdiğim emaildedir. En son (.....) Hanım ile sistemde kalmaları hakkında ikna ettiğim tarih 26.04.2018 tarihi olması sebebiyle kur olarak o tarih esas alınmıştır.

Dolar/TL 26.04.2018: 4.96 "

Ekte yer alan dekontta gönderenin İdeal Seramik Sıhhi Tesis Malz. San. ve Tic. A.Ş. alıcının SÜRATAM, dekontun açıklama kısmında (.....) Euro karşılığı yazdığı ve ödemenin (.....) olduğu tespit edilmiştir.

Belge 12: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından (.....)@kale.com.tr uzantılı e-posta adresine gönderilen 29 Haziran 2018 tarih ve "SÜRATAM Yetkili Kurul Belgesi ve EPD Sertifikaları" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Sizlerle SÜRATAM'ın yetkili kurum olduğunu gösteren belgeyi paylaşmak adına iletişime geçiyorum. Ekte bulabileceğiniz belge ile Ekonomi Bakanlığı'na EPD desteğine başvurabilirsiniz. Ayrıca talep etmiş olduğunuz EPD Sertifikaları için İsveç'ten dönüş beklemekteyim. Belgeler elime ulaştığında sizlerle paylaşıyor olacağım."

Ekte yer alan Confirmation SURATAM başlıklı belgede;

İlgili mektup, EPD International Sisteminin Türkiye'deki müşterileri için EPD belgelerini alma ve belgeleri değerlendirme konusunda SÜRATAM'ın yetkili olduğunu onaylamaktadır.

Belge 13: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 28 Haziran 2018 tarih ve "Dr. Hüdai Kara ile konuşma" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"METSİMS sahibi:

Bu arada HPD konusunda bilgimiz nedir? Nasıl yapılacağı ve maliyetleri konusunda bilgimiz var mı?

METSİMS sahibi:

Bir request var yurtdışından yapabillir miyiz ve maliyeti ne olur onu bilmek istiyorm

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

yapabilirz diye düşünüyorum

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

daha evvel sizlerle maliyet üzerinden konuşmuştuk

METSİMS sahibi:

Maliyeti ne olur. Onu bilmek isterim.

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

HPD nin sitesinden bir üyelik bedeli söz konusu olur. onun dışında danışmanlık bedelini konuşabiliriz

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

gün içinde sizlere dönüş yapabilirim konu hakkında

METSİMS sahibi:

Bana tekrar maliyet bilgilerini gönderebilirmisiniz? Bir değişklik varsa onu da bilmek isterim

METSİMS sahibi:

Öne alırsanız sevinirim zira bir cevap vermem gerekiyor yapıp yapamayacağımız konusunda

METSİMS sahibi:

quick have a look half an hour¹³

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

Tamamdır"

Belge 14: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 28 Haziran 2018 tarih ve "Dr. Hüdai Kara ile konuşma" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

feltouchtan (.....) hanıma bir dönüş yapmamız gerek

verilen teklif hala geçerli midir?

METSİMS sahibi:

Evet diye cevap yazmıştım sizlere email üzerinden birkaç gün önce?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

gelmedi sanıyorum

almamışım

Tekrar forward ettim

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

12/26

¹³ Yarım saat içinde hızlıca kontrol et.

teşekkür ederim

METSİMS sahibi:

Bu arada (.....) a yazdık mı?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

hemen iletişime geçiyorum

EPD talebi geldi bilginiz olsun

METSİMS sahibi:

Feltouch MAS değil miydi?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

evet (.....) haberleştik kendisi tatilde temmuz ortasında dönünce konuyla ilgili konuşulacak

EPD talebi bu sabah başka bir firmadan geldi

feltouch değil

METSİMS sahibi:

ECO Platform Board toplantisindaydim

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

ok sorry

METSİMS sahibi:

SÜRATAM konuşuldu. Anlatırım

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

ok not now

METSİMS sahibi:

Bitti şu an

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

çok teşekkür ederiz

METSİMS sahibi:

Koleksiyon EPD belgelerinde EPD başına ödenen miktar için (.....) a mail de vardı?

Sanırım (.....) already off no?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

http://www.eroglumuhendislik.com.tr/ epd talebi buradan geldi sanıyorum ki müşterileri için. karşı tarafın telefonundan kaynaklanan sıkıntı sebebiyle emaille bilgi verdik

METSİMS sahibi:

Son günü ne zamandı bilemedim.

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

cuma (.....) son günü

mail geldi sizlere gönderiyorum şimdi

METSİMS sahibi:

ok anlaşmaya açıklar. Sonra bakarız hala vaktimiz var.

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

 $(Y)^{14}$ "

Belge 15: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 27 Haziran 2018 tarih ve "Missed conversation with (.....)@suratam.org-Conversation with (.....)@suratam.org" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"METSİMS sahibi:

Bu arada KALE yayın için tüm ödemelerini yaptı mı?

EPD Kayıt, Üyelik, ECO Platform ve Climate Dec

Dün (.....) Hanım sordu da.

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

hesaplar hakkında bilgim yok

METSİMS sahibi:

Yok fatura kestiniz mi?

Ödeme yapıldı çünkü

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

tamam yarın kesiyorum

kur kaçtan olacak

METSİMS sahibi:

Daha doğrusu faturanız kesildi ise içeriğinde yukarıdaki item lar var mı?

Firma bir ödeme yaptı bunu bir veriye göre yapmş olması lazım. Kayıt dokümanındaki rakam olabilir mi?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

kayıt dökümanında kur yok ki

signed dökümanın tarihindeki kura göre yapmışlardır diye düşünüyorum

ki o tarih de 24/12

METSİMS sahibi:

Kayıt toplam bedeli nedir? Ve yukarıdaki tüm verileri içeriyor mu?

EPD, kurum kayıt, CD, ECO Plat

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

hüdai bey bir saniye

2017 klasörünü kontrol ediyorum

5 EPD Belgesi Kayıt Bedeli

EPD Kurum Kayıt Bedeli (12/2017-12/2018)

5 İklim Değişikliği Belgesi Kayıt Bedeli

_

¹⁴ Tamam, anlamında kullanılan simge.

Bağımsız Doğrulama

ECO Platform Kayıt Bedeli (01/2017-01/2018)

kesilmiş 2017 sonunda sorun yok

METSİMS sahibi:

EPD yayını yapmadan fatura mı kesmişiz?

Yeni yayınlandı ya belgeler?

Kesilen bedel nedir?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

Hüdai bey 6 ay öncesinde olan bir mevzu olduğu için net olmamakla beraber sizlerden direktif almadan faturalarla alakalı herhangi bir işlem yapmıyorum. Muhtemel aralık ayında faturanın kesilmesini siz söylediniz. ilgili bir email varsa sizlere yönlendirmeye çalışırım

(....) +kdv

Tarih 24.07.2017

METSİMS sahibi:

Fatura bedelini öğrenmek istiyorum

TL olarak faturadan bakabilirsiniz.

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

bi saniye

(.....) KDV dahildir

(....) KDVsiz

METSİMS sahibi:

tamam o zaman firma ile işimiz yok faturalandırma açısından

Destek için başvuracağız falan dedide o nedenle fatura tarihi önemli olabilir

Ödemeleri mart ayında yapılmış"

Belge 16: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 1 Haziran 2018 tarih ve "Conversation with (.....) @suratam.org" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"METSİMS sahibi:

evet sadece kurum kayıt var. Yayına geçeceğiz ödeme çıkartırsanız ivedelikle vs gibi yazınız

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

PCR no EN 15804 müdür?

METSIMS sahibi:

Evet bütün yapı malzemeleri bu PCR üzerinden ilerliyor ama PCR ın kendi adını yazalım EN 15804 değil

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

tmm epd bana gelmediği için sormuştum

(.....) atmış bakıcam

METSİMS sahibi:

Ok

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

fiyat olarak 3000 € yu mu yazıyorum

doğrulama bedeli 2000 de dahil miydi

METSİMS sahibi:

Kurum 3000

Doğrulama ne demiştik bakıyorum

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

2000

METSİMS sahibi:

2000 demişiz

artı KDV bu rakamlar

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

evet total 5000 mi yazıyorum şözleşmeye

+ KDV

METSİMS sahibi:

evet ama notlar kısmına bedelin altındaki 1500 € EPD kayıt bedeli karşılıklı anlaşma neticesinde talep edilmemektedir gibi bir ibare yazınız ki yapılan faydayı görsünler

ve fiyata yansıtıldığını bilsiniler

Betek Boyadan bir aksiyon var mı?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

gönderdiler ürünleri

ödemeyi de bugün çıkacakları

METSİMS sahibi:

Süper.

Apsiyon a otomatik ödeme için hesap detayları nedir?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

hesap detayı derken?

ödeme kodu gibi mi?

METSİMS sahibi:

Hesap numarası aslında

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

bilgim yok Hüdai bey

zaten yaptınız sanıyorum ki ödemeyi

METSİMS sahibi:

yok şimdi yaptım gönderdiğiniz emailden

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

evet ben de öyle olduğunu sanıyorum

METSİMS sahibi:

Yenibir dernek için ödeme ne kaldı?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

(....)

(.....) pardon

METSİMS sahibi:

Bunlara fatura kesiliyor mu?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

toplu kestiricem

bağış olarak gösterecekler

METSİMS sahibi:

ama fatura olacak değil mi?

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

evet kesilecek fatura

METSİMS sahibi:

Pzt hesaplarına son ödeme geçer

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

tamamdır akabinde bana göndereceğiniz makbuzu iletiyor olacağım"

Belge 17: SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA tarafından SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....)'a gönderilen 27 Haziran 2018 tarih ve "FW: Invoices 2018" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"(.....) Hanım,

EPD Process certification dan çıkan EPD ler in sayısı çok olduğundan farklı bir fiyatlandırma talebi olmuştu. Hatırlar diye düşünüyorum.

Aşağıdaki tabloya göre sizler bir bedel alacaksınız:

(....TİCARİ SIR....)

Koleksiyon EPD belgeleri 30 ün üzerinde olduğunda (.....) Euro ödeyelim."

Belge 18: WordPress <wordpress@suratam.org> tarafından Admin | SÜRATAM <info@suratam.org> 'a gönderilen 18 Haziran 2018 tarih ve "[Sürdürülebilir Üretim Ar-Ge ve Tasarım Merkezi] Yeni Kullanıcı Kaydı" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Sürdürülebilir Üretim Ar-Ge ve Tasarım Merkezi siteniz için yeni kullanıcı kaydı:

Kullanıcı adı: (.....)

E-posta: (....)@suratam.org"

Belge 19: MODELPAN Ak Alev Manyezit Levha Üretim San. ve Tic. A.Ş. İhracat Bölge Müdürü (.....) tarafından SÜRATAM İş Geliştirme Asistanı (.....) gönderilen 12 Haziran 2018 tarih ve "EPD" başlıklı e-posta silsilesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Modelpan Yapı Levhası ile ilgili olarak rica etsem EPD belge süreci ve ücreti hakkında bilgi rica ederim.

SÜRATAM İş Geliştirme Asistanı:

Aşağıda EPD Belgelendirme süreci ve ücretlendirmeleri ile ilgili bilgilere aşağıdan ulaşabilirsiniz.

EPD Turkey

EPD Turkey, İsveç menşeili Uluslararası EPD® Sistemi'nin bölgesel yürütücüsü olan Sürdürülebilir Üretim Ar-Ge ve Tasarım Merkezi – SÜRATAM tarafından yürütülen, uluslar arası onaylı ISO 14025 ve EN 15804 uyumlu EPD belgelerinin Türkiye'deki tek yetkili kayıt kurumudur.

Süratam bir ECO Platform üyesidir. ECO Platform, Avrupa Yapı Malzemeleri Üreticileri Birliği (Construction Products Europe) tarafından kurulan ve asıl amacı yapı malzemelerinde çevresel performansın EPD belgeleri ile yapılabilmesi için EN 15804 normu ile harmonizasyonu sağlamak olan bir platformdur.

EPD Turkey, 2014'ten bu yana farklı sektörlerden üreticilere EPD belgesi kayıt hizmeti vermektedir. Kayıt hizmeti ile birlikte sürdürülen veri tabanı projesi TuRCoMDat ile, Türkiye'de üretilen firma spesifik yapı malzemesi ürünler ve Türkiye'ye özgü üretim verileri ile iklim değişikliği başta olmak üzere çevresel performans bilgisini erişilebilir kılmayı amaçlamaktadır. TurCoMDat'ın Türk yapı malzemeleri üreticilerine Avrupa'da gelişen yeşil bina pazarına da giriş imkanı sağlaması amaçlanmaktadır.

EPD Belgesi

EPD belgeleri, ISO 14025'e göre tanımlanan, bir ürünün veya servisin çevre performansını ISO 14040 serisi çerçevesinde belirtilmiş parametreler bazında önceden belirlenmiş kategorilere göre (ham madde eldesi, enerji kullanımı ve verimliliği; malzeme ve kimyasal madde içeriği; hava, su ve toprağa verilen emisyonlar; atık oluşumu) nicel olarak değerlendiren ve beyan eden deklarasyonlardır. Ticaret odaklı olup, Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (LCA - YDD) kapsamında ekonomik faaliyetlerin ekolojik ayak izini ve üretim sürecinde meydana gelen çeşitli emisyon değerlerini dikkate alır. Bağımsız şekilde, üreticinin sağladığı bilgilerle hazırlanan EPD'ler, ürünün teknik tanımı, üretici firma detayları ve YDD sonuçlarından meydana gelir.

Belgelendirme Süreci

Belgelendirme süreci ISO 14040/44 Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (LCA) hesaplamaları için veri toplama ile başlar. İlgili ürün için toplanan üretim verilerine göre LCA modeli çıkartılır. EPD için gerekli olan çevresel etki kategorileri hesaplanır ve kapsamlı bir LCA raporu İngilizce dilinde hazırlanır. LCA raporundaki sonuçlara göre ve EPD belgesi grafik tasarımı hazırlanır. İlgili Ürün Kategori Kuralı çerçevesinde belirtilen çevresel etki kategorileri sonuçları ve EPD belgesinde olması gereken bilgiler ile EPD belgesi İngilizce olarak tamamlanır. LCA raporu ve EPD belgesi uluslar arası bağımsız doğrulayıcıya gönderilir. Onay alındıktan EPD belgesi kayıt altına alınır ve yayınlanır.

Kayıt Maliyetleri

EPD belgeleri kayıt altına alınırken EPD başına kayıt ücreti ve firma büyüklüğüne göre firma kayıt ve üyelik bedeli alınır. EPD kayıt ücretleri bir defalığına ödenir. Firma Kayıt ve üyelik bedeli senelik olarak ödenir. Kayıt altına alınan EPD sayısı artıkça EPD başına maliyet düşmektedir.

EPD Kayıt:

1 EPD €1500

2 EPD €2500

3 EPD €3000

4 EPD €3200

5 ve üzeri EPD başına €750

Firma Kayıt ve Üyelik:

Mikro işletme: On kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri bir milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler: €500

Küçük işletme: Elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri sekiz milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler: €1000

Orta büyüklükteki işletme: İki yüz elli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler: €2000

Büyük isletmeler: €3000

Sektör EPD belgesi (aynı sektördeki firmaların bir araya gelmesi ile yayınlanan): €3000

EPD Belgeleri Ekonomi Bakanlığı'nın Pazara Giriş Belgeleri kapsamında destek verdiği belae/kurum/kurulus listesinde ver almaktadır. Kurumlar, **EPD** Belgesi kayıt sürecinde yaptıkları harcamaların %50've devletten varan kısmını alabilmektedirler. Buradan ulaşabileceğiniz Ek 5 dokümanında, "Kurum/Kurulus Belgeleri" başlığının (ii) bendinde yer alan 8 numaralı maddede, EPD belgesinin destek kapsamındaki belgeler arasında yer aldığını görebilirsiniz. Ek5 dokümanını ekte de bulabilirsiniz.

Aynı zamanda EPD Turkey ve TurCoMDat flyerlarına da ekten ulaşabilirsiniz.

EPD Turkey sistemimizde sıklıkla çalıştığımız danışmanlık firmalarının bilgilerine de aşağıdan ulaşabilirsiniz. Danışmanlık şirketinden "EPD çalışması için LCA danışmanlık bedeli" olarak talep ederseniz sizlere yardımcı olacaklardır.

Metsims Sustainability Consulting +(....)

Semtrio Sustainable Environmental Management +(.....)

Herhangi bir sorunuz olursa bana mail ya da telefon aracılığı ile ulaşabilirsiniz."

Belge 20: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 4 Haziran 2018 tarih ve "Re: Akçalı teklif" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Akçalı için hazırladığım teklifi ekte bulabilirsiniz. Uygunsa gönderiyorum. METSİMS sahibi:

Merhaba.

Bunu paylastık mı acaba? Teklifi"

Belge 21: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından Feltouch Yapı Tasarım San. Tic. A.Ş. Yüksek Mimarı (.....)'e gönderilen 26 Haziran 2018 tarih ve "MAS hk." başlıklı e-posta silsilesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Öncelikle geçmiş bayramınızı kutlamak isterim. Mas Belgesi için; bize vermiş olduğunuz fiyatta bir değişiklik söz konusu mudur? (üzerinden biraz zaman geçti çünkü)"

Söz konusu mailin devamında SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'yla paylaşarak aşağıdaki epostayı göndermiştir

"Yapabileceğimiz bir durum var mı?"

Belge 22: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 25 Haziran 2018 tarih ve "Admin SURATAM Hesap Bilgileri" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Stajyerimizin kullanması için info@suratam.org email adresinin hesap bilgilerini bizlerle paylaşmanız mümkün müdür?"

Belge 23: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından SÜRATAM Danışma Kurulu Üyesi ve METSİMS sahibi Hüdai KARA'ya gönderilen 21 Haziran 2018 tarih ve "RE: İdevit" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Idevit ödemeyi yapmıştı diye hatırlıyorum hesapları control etmeniz mümkün müdür? METSİMS sahibi:

Tekrar ettim herhangi bir ödeme yoktur. En son ödeme 1 Mayısta Dalsan'dan alınmış. Bir de kesilmeyi bekleyen fatura var mı Haziran ayı içinde?"

SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı:

Hüdai bey detaylı bakacağım ama geldi diye aklımda kalmış. Haziran ayında kesilmesi gereken fatura yok. 7,8, 10,11, ve 12. Ayda rutin faturalarımız var kesilmesi gereken.

Belge 24: SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından '(.....)@idevit.com.tr' uzantılı mail adresi üzerinden İdevit çalışanına gönderilen 21 Haziran 2018 tarih ve "RE: EDP Sözleşme Yenilenmesi" başlıklı e-postada aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

"Tarafımıza yapılması gereken ödemenin yapılmadığı bilgisini muhasebeden aldım. Durum hakkında bilgi alabilir miyim?"

I.3.2.Teşebbüslerden Talep Edilen Bilgi ve Belgeler

I.3.2.1. METSİMS'ten Elde Edilen Bilgiler

- (28) METSİMS tarafından gönderilen bilgilerde; EPD belgelendirmesi çalışmalarına METSİMS'in PE International firması ile 2012 yılında başladığı ve takip eden yıllarda diğer firmaların pazara girdiği, METSİMS'in Türkiye'de bayi, şube, depo, acente vb. herhangi bir yapılanmasının olmadığı belirtilmiştir.
- (29) METSİMS'in uzmanlığının çevresel performansın hesaplanmasını sağlayan yaşam döngüsü değerlendirmesi olduğu, firmaların EPD Belgesi alabilmesi için ürünlerinin LCA ile ISO 14040/44 standardına göre değerlendirilmesinin yapılması gerektiği ifade edilmiştir. LCA çalışmaların bağımsız uluslar arası kabul gören firma ve/veya şahıslar tarafından doğrulamasının yapılarak müşterinin talebine göre EPD belgesini yayımlamak istediği kayıt sistemine kaydının yapıldığı (IBU Almanya, BRE İngiltere, SÜRATAM/EPD Turkey-Türkiye v.b.) belirtilmiştir. Türkiye'de EPD kaydı yapan kurumların EPD Turkey, IBU Almanya, Bre İngiltere, The Norwegian EPD Foundation (EPD Norveç) olduğu belirtilmiştir.
- (30) METSİMS'in SimaPro adlı veri giriş programına ilişkin olarak programın Türkiye'deki tek yetkili satıcısı olduğu, hizmet grubuna göre belirli bir fiyat listesi ya da politikasının bulunmadığı, Hollanda menşeili SimaPro yazılımının akademik ve ticari olmak üzere iki farklı fiyat politikası bulunduğu, akademik lisansların ticari amaçlı kullanılmamak kaydı ile

- %(....)'ye varan oranda daha ucuz olduğu, ticari versiyonların alınan yazılımın detayına göre değişkenlik gösterdiği, METSİMS'in, yazılıma ilave olarak teknik destek ve eğitim hizmetleri de yürüttüğü ve bu hizmetlerin yazılımla birlikte sunulduğu, eğitimin standart bir örneklem üzerinden gidebildiği ancak çoğu durumda firmanın yapmış olduğu hizmet ya da üretmiş olduğu ürün üzerinden gittiği ve fiyatlandırmanın buna göre farklılık gösterdiği ifade edilmiştir.
- (31) SimaPro, Umberto, Gabi isimli veri giriş programlarının ÇÜB'lerin oluşturulmasında araç olduğu, farklı rakiplerin satış rakamlarının yayımlanmadığı bir piyasada pazar payı ile ilgili tahmin yapmanın zor olduğu, tahmini olarak ise SimaPro programının pazarda lider konumda bulunduğu, Türkiye'de (.....) adet program satıldığı ve bu satışların %80'inin akademik kurumlara yapıldığı, tahminen Gabi'nin SimaPro'nun satışlarının yarısı kadar satış yapabildiği ve Umberto'yu kullanan (.....) kuruluş olduğu, SimaPro programı haricinde teknik desteğe sahip yazılım programı bulunmadığı ifade edilmiştir.
- (32) Danışmanlık faaliyetlerinde ise her projenin fiyatlandırmasının iş yükü, veri ihtiyacı gibi parametrelere göre değişkenlik gösterdiği belirtilmiştir. Aynı pazarda faaliyet gösteren; SEMTRİO, ERKE Sürdürülebilir Bina Tasarım Danışmanlık (ERKE), Altensis İnşaat Enerji San ve Tic. Ltd. Şti. (ALTENSİS), Ekodenge Mühendislik ve Danışmanlık A.Ş., GTE Carbon, MyClimate Türkiye, Demir Enerji Danışmanlık, ÇEDFEM Mühendislik Ltd Şti, Escarus TSKB Sürdürülebilirlik Danışmanlığı, SUSCR Kurumsal Sürdürülebilirlik Danışmanlığı, Sustainova Danışmanlık (SUSTAİNOVA), Kıymeti Harbiye Danışmanlık, Mikado Sürdürülebilir Kalkınma Danışmanlığı, Sercom Danışmanlık, Güçlü Danışmanlık gibi teşebbüslerin bulunduğu belirtilmiştir. Ayrıca yetkinliği olan firmaların (Orta Anadolu, SG Rigips Türkiye gibi) EPD belgelerini kendilerinin hazırladıkları ve tercih ettikleri EPD kurumu üzerinden doğrudan yayım yapabildikleri ifade edilmiştir.
- (33) ÇÜB yayımlayıcı kuruluşlar arasında ise IBU, The International EPD System, EPD Norveç, BRE EPD, EPD Dansk gibi kuruluşların bulunduğu belirtilmiştir.

I.3.2.2. SÜRATAM'dan Elde Edilen Bilgiler

- SÜRATAM'dan gelen bilgilerde ise; sürdürülebilir üretimin çevreye duyarlı, daha temiz ve daha az enerji kullanan üretim teknolojilerinin geliştirilmesi için gerçekleştirildiği, esas olarak yapı malzemeleri, kimya ve tekstil gibi sektörlerde öne çıktığı, bu doğrultuda; EPD Turkey'in, SÜRATAM tarafından yürütülen bir belgelendirme sistemi olduğu, SÜRATAM'ın herhangi bir bayisi, şubesi, deposu veya acentesi bulunmadığı, SÜRATAM'ın bağımsız olarak tek başına faaliyet gösterdiği belirtilmiştir.
- (35) Tahmini olarak Türkiye pazarında İsveç menşeili EPD Turkey'in 76, İngiliz menşeili BRE'nin 15, Alman menşeili İBU'nun 40 belge ile faaliyet gösterdiği, dünya pazarında ise tahminen İBU'nun 2000, EPD'nin 600 belgesinin bulunduğu, BRE rakamlarının ise bilinmediği; fiyatların EPD İsveç tarafından belirlendiği, Türkiye fiyatlarının ise aynı oran ve değerlerde uygulandığı; ancak fiyatların uygun görülen müşterilere göre küçük farklılıklar gösterebileceği belirtilmiştir.
- (36) Türkiye'de danışmanlık firmalarının EPD belge sayısının, ALTENSİS (.....), ERKE (.....), METSİMS (.....), SEMTRİO (.....), SUSTAİNOVA (.....), Reimers and Partners (.....) olduğu ifade edilmiştir.

I.3.2.3. Rakiplerden Elde Edilen Bilgiler

(37) Danışmanlık firmalarından ERKE sahibi (.....) ve SUSTAİNOVA sahibi (.....) ile 02.08.2018 tarihinde telefon görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. ERKE sahibi (.....) ile yapılan görüşmede;

- EPD belgelerini oluşturan LCA raporlarının Umberto, Gabi, SimaPro yazılımlarından herhangi biri ile oluşturulabileceği,
- Firmalarının (.....) veri giriş programını kullandığı,
- (....)'yi almadan önce SimaPro Türkiye satış temsilcisi olarak Hüdai KARA'dan fiyat teklifinde bulunmasını istedikleri, Hüdai KARA'nın uzun süre geri dönüş yapmadığı, sürecin aylar sürdüğü, programı alırken program kullanım eğitiminin de program fiyatına dâhil olması gerektiği ancak Hüdai KARA'nın eğitim fiyatını ayrı tutarak fiyatı yükselttiği, satın alma sürecini zorlaştırıldığı, bu sebeple (.....) yazılımını kullandıkları, durumu SimaPro genel müdürlüğüne bildirmeyi tercih etmedikleri, bildirmeleri halinde genel müdürlüğün METSİMS'i satış temsilciliğinden alacaklarını düşündüklerini,
- EPD belgelerinin yayımlanmasına ilişkin olarak ise; EPD belgelerinin nerede yayımlanacağını müşterinin tercih ettiği, dolayısıyla belgelerin yayımlanmasında müşterinin tercihinin önemli olduğu,
- Bazı durumlarda müşterinin yayımcılardan teklif almalarını istediği, bu yayımcılardan fiyat aldıkları, müşterinin bu halde daha ucuz olanı tercih ettiği,
- Tüm yayımcılardan alınan EPD belgelerinin mahiyetlerinin aynı olduğu ifade edilmiştir.
- (38) SUSTAINOVA sahibi (.....) ile yapılan görüşmede;
 - (.....) programını kullandıkları, ancak henüz kullanmayı bıraktıkları,
 - Hâlihazırda yurt dışındaki bir firma ile ortaklığa gittikleri, müşterilerin verilerini toplayıp ortaklarına gönderdikleri, ortaklarının analizi gerçekleştirdiği,
 - EPD Turkey'in METSİMS'te çalışan bir kişi tarafından kontrol edildiği, böyle bir durumun olmasının mümkün olmadığı zira bu durumun doğrudan menfaat çatışması olduğu,
 - METSİMS'in şirketlere; program satışı, danışmanlık ve yayımlama olmak üzere üç alanda birden faaliyet gösterdiğini ifade ettiği, böylece EPD belgesinin kolaylıkla sağlayacaklarını bildirdiği,
 - METSİMS'ten danışmanlık alan şirketlere EPD Turkey ile mevcut ekonomik bütünlüğü dolayısıyla toplu indirim yapıldığı,
 - Diğer ülkelerde EPD yayımcılarının fiyat listelerini ilan ettiği, EPD yayımcılarının ISO standartları gereği bağımsız bir yapıda oldukları indirim yapmasının mümkün olmadığı; ancak EPD Turkey'in bu duruma uymadığı,
 - Bir EPD belgesinin hazırlanması için 6-8 ay araştırma süresi ve en az (.....) uzmanın çalışması gerektiği, bu uzmanların aylık brüt maaşlarının (.....) TL, altı ay için sırf uzman çalıştırma maliyetinin ise (.....) olduğu,
 - METSİMS'in kendi belgelerini kendi organizasyonunda onaylattığı için hazırladığı LCA raporunun eksikliklerinin tamamlanmasına gerek olmadığı, dolayısıyla anılan profesyonel çalışmaya ihtiyaç duymadığı, böylece kendi maliyetini düşürdüğü,
 - Diğer danışmanlık firmalarının bu maliyet dezavantajları sebebiyle maliyetlerini karşılayamadığı,

(....)

ifade edilmiştir.

I.3.3. Değerlendirme

I.3.3.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Çerçevesinde Yapılan Değerlendirme

- (39) Dosya kapsamındaki iddialardan biri, SÜRATAM'ın sahibinin Şemsiye ERİN olduğu, METSİMS hisselerinin %(.....)'nin Hüdai KARA'ya, %(.....)'inin Şemsiye ERİN'e ait bulunduğu, Hüdai KARA ve Şemsiye ERİN arasında damat-kayınvalide ilişkisinin olduğu ve bu sayede SÜRATAM ve METSİMS arasındaki ilişkinin örtülmeye çalışıldığıdır. METSİMS tarafından gönderilen 17.07.2018 tarih ve 5206 sayılı belgede Şemsiye ERİN'e ait olan METSİMS'in %(.....) hissesinin Hüdai KARA'ya devredildiği belirtilmiştir). Aşağıda SÜRATAM ve METSİMS arasındaki ilişki ele alınmış ve iki şirketin aynı ekonomik bütünlük içinde yer alıp almadığı değerlendirilmiştir.
- (40) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde bir ihlalden bahsedebilmek için en az iki teşebbüsün anlaşma veya uyumlu eylem yoluyla rekabet ihlaline yol açacak karar ve eylemlerinin bulunması gerekmektedir. Rekabet hukuku anlamında bir teşebbüsten söz edebilmek için ekonomik faaliyet gösteren ve kararlarını bağımsız olarak verebilen bir gerçek veya tüzel kişinin varlığı gerekmektedir. Gerçek veya tüzel kişi, bağımsız karar veremiyorsa ayrı bir teşebbüs olarak değerlendirilmemekte, kararlarını yönlendiren ve kontrol eden teşebbüs ile birlikte tek teşebbüs sayılmaktadır. Rekabet hukuku bakımdan hukuki olarak bağımsız olan teşebbüsün fili olarak da ekonomik kararlarını bağımsız olarak verebilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla ana teşebbüsün kontrolü altında bulunan, birbirlerine ekonomik ya da ailevi bağlar ile doğrudan veya dolaylı olarak bağlı olan ekonomik birimler tek bir iktisadi bütünlük oluşturmakta ve rekabet hukuku kapsamında tek teşebbüs olarak değerlendirilmektedir.
- (41) Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemelerde SÜRATAM ve METSİMS arasındaki fiili ilişkiyi ortaya koyabilecek bilgi ve belgeler elde edilmiştir. Nitekim Belge 8'de EPD International tarafından, kendilerine bazı şikâyetlerin geldiği, SÜRATAM ve METSİMS'in METSİMS personeli tarafından yönetildiği iddialarının olduğu, böyle bir durumun kendilerinin GPI¹⁵ kurallarına ve ISO14025¹⁶ standartlarına uygun olmadığı ifade edilmiştir.
- (42) Belge 9'da EPD International AB olarak bazı bilgiler aldıklarını ve bu bilgiler arasında Ocak 2016 tarihli ARGON'a kesilen METSİMS faturasında ve Ocak 2016 tarihli FIRAT'a kesilen SÜRATAM faturasında METSİMS sahibinin imzasının bulunduğunun görüldüğü ifade edilmiştir.
- (43) Belge 7 ve 8'de belirtildiği üzere METSİMS'te yapılan yerinde incelemede SÜRATAM'ın SimaPro LCA yazılımı satışına ilişkin SÜRATAM tarafından hazırlanan proforma fatura ve SÜRATAM'a ait boş bir fatura bulunmuştur. Ayrıca yerinde incelemelerde Hüdai KARA'ya ait dolaplarda SÜRATAM'a ait 2 adet kaşe bulunmuş olup kaşelerin boş sayfaya alınan örneklerinde söz konusu kaşelerin SÜRATAM'ın ticari unvan, adres ve vergi bilgilerini içerdiği görülmüştür.
- (44) SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....)'ın e-posta adresinde bulunan "2018 01 Invoice_201802" başlıklı e-postada Microsoft tarafından SÜRATAM adına kesilen faturada ilgili kişi olarak Hüdai KARA görülmektedir.
- (45) Belge 22'de SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....) tarafından METSİMS sahibi Hüdai KARA'dan, SÜRATAM stajyerinin kullanması için SÜRATAM'ın e-posta adresi olan info@suratam.org'un hesap bilgileri istenmektedir.

¹⁵ (General Programme Instructions of The International EPD System) Uluslar arası ÇÜB Sistemi Genel Program Kuralları.

¹⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz. https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:14025:ed-1:v1:en Erişim Tarihi: 01.08.2018

- (46) Belge 18'de Admin | SÜRATAM adlı hesaba gelen e-postada SÜRATAM'ın internet adresi için yeni kullanıcı adının "(.....)" olduğu ifade edilmektedir.
- (47) Belge 23'te SÜRATAM İş Geliştirme Uzmanı (.....), İdevit tarafından yapılması gereken ödemenin yapılıp yapılmadığının Hüdai KARA tarafından kontrol etmesini istemektedir.
- Yukarıda yer verilen belgelerden SÜRATAM ve METSİMS'in Hüdai KARA aracılığıyla sürekli iletişim halinde olduğu anlaşılmaktadır. Hüdai KARA, METSİMS'in hisselerinin tamamının sahibi olmasının yanı sıra SÜRATAM'da da danışma kurulu üyesidir. SÜRATAM'ın hisselerinin tamamı ise Hüdai KARA'nın kayınvalidesi olan Şemsiye ERİN'e aittir. Dosya kapsamında yapılan incelemelerde Şemsiye ERİN'in sadece hukuki olarak SÜRATAM'ın sahibi olduğu, söz konusu şirketin faaliyetlerinin esasen Hüdai KARA'nın görüş ve kararları ile yürütüldüğü görülmektedir.
- (49) Dosya içeriği bilgi ve belgeler dikkate alındığında, SÜRATAM ve METSİMS'in Hüdai KARA tarafından kontrol edildiği ve bu iki şirketin aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer aldığından tek bir teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaati oluşmuştur. Tüm bu kapsamda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlali için en az iki teşebbüsün anlaşma veya uyumlu eylem yoluyla rekabet ihlaline yol açacak karar ve eylemlerinin bulunması gerektiği göz önüne alındığında 4. maddeye konu olabilecek bir ihlalin varlığından söz edilemeyecektir.

I.3.3.2. 4054 sayılı Kanun'un 6. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

- (50) 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde yapılan hâkim durum tanımından anlaşılacağı üzere hâkim durum analizinde esasen, incelenen teşebbüsün rakipleri ve müşterilerinden ne ölçüde bağımsız davranabildiği araştırılmaktadır. Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz'da (Kılavuz) incelenen teşebbüsün rekabetçi baskılardan ne ölçüde bağımsız davranabildiğinin tespiti için; teşebbüsün ve rakiplerinin ilgili pazardaki konumu, pazara giriş ve pazarda büyüme engelleri, alıcıların pazarlık gücü gibi unsurların değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (51) METSİMS ve SÜRATAM'ın yaşam döngü analizlerinin yapılmasında kullanılan veri giriş programlarının satışı, çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanması, çevresel ürün beyannamelerinin alınmasında danışmanlık hizmeti verilmesi pazarları bakımından ayrı ayrı hâkim durumlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (52) Mevcut dosya özelinde SÜRATAM'ın çevresel ürün beyannamesi yayımlanmasında rekabete aykırı davranışlarda bulunduğu iddiası yer almaktadır. İlgili iddiaya paralel olarak Belge 2'de SÜRATAM'ın SEMTRİO'nun ÇÜB belgelerinin yayımlanmasını geciktirdiği, böylece SEMTRİO'nun faaliyetlerini zorlaştırdığı görülmüş ancak söz konusu davranışın münferit kaldığı ve süreklilik arz etmediği tespit edilmiştir.
- (53) Belge 16'da EPD yayımlayacak müşteriden EPD kayıt bedelinin alınmadığı tespit edilmiştir. Rakiplerden elde edilen bilgilerde, EPD Turkey'in METSİMS ile mevcut ekonomik bütünlüğü dolayısıyla, METSİMS'ten danışmanlık alan şirketlere toplu indirim yaptığı anlaşılmıştır. Söz konusu eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması çerçevesinde değerlendirilebilmesi için SÜRATAM'ın hâkim durumda olması gerekmektedir.
- (54) Hâkim durum değerlendirmesi için SÜRATAM ve rakiplerinin çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanması pazarındaki konumu açısından anılan pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 1- ÇÜB Yayımlanması Pazarı

1 ÇOD TAYIMAMMACIT AZAM			
Teşebbüs	Adet	Pazar Payı (%)	
IBU	()	()	
EPD Turkey	()	()	
BRE EPD	()	()	
Bau-EPD	()	()	
UL Environment	()	()	
Toplam	200	100,0	

Kaynak: Dosya kapsamındaki belgeler ve www.yesilmalzemeler.com.tr

- (55) Çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanması pazarında IBU (.....) ile pazarda birinci konumdayken, EPD Turkey diğer adıyla SÜRATAM (.....) ile pazarda ikinci sırada yer almaktadır. Söz konusu tabloda Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerin ÇÜB yayımladığı yayımcılara yer verilmiştir. Bu halde Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerin hâlihazırda 5 yayımcıyı tercih ettiği görülmektedir. Ayrıca rakiplerden ve incelenen taraflardan alınan bilgilere göre global pazarda, tabloda yer verilen yayımlayıcılardan başka yayımlayıcıların da olduğu tespit edilmiştir.
- (56) Bununla birlikte, EPD Turkey'in ilgili pazarda ikinci sırada bulunması, global pazarda tabloda belirtilenler haricinde birden fazla yayımlayıcının bulunması, yayımcıların çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanması hizmetleri arasında farklılık olmaması nedeniyle EPD Turkey'in çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanması pazarında hakim durumda olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (57) Dosya özelinde, çevresel ürün beyannamelerinin alınmasında danışmanlık hizmeti verilmesi pazarına ilişkin herhangi bir şikâyet yer almamaktadır. Çevresel ürün beyannamelerinin alınmasında danışmanlık hizmeti verilmesi pazarına ilişkin olarak METSİMS ve rakiplerinin ilgili pazardaki konumu değerlendirildiğinde; taraflardan ve rakiplerden elde edilen bilgilerden ilgili pazarda sekiz danışmanlık firmasının olduğu ve pazarın son 10 yılda oluşan ve gelişen bir pazar olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2- CÜB Alınmasında Danısmanlık Hizmeti Verilmesi Pazarı¹⁷

Teşebbüs	Adet	Pazar Payı (%)
METSIMS	()	()
Thinkstep AG	()	()
Reimers and Partners	()	()
UK Cares ¹⁸	()	()
ALTENSIS	()	()
SEMTRIO	()	()
ERKE	()	()
SUSTAİNOVA	()	()
Toplam	169	100

Kaynak: Dosya kapsamındaki belgeler

- (58) Tablo 2'den; METSİMS'in, %(.....) ile en büyük pazar payına sahip olduğu, Thinkstep AG ve Reimers and Partners'ın sırasıyla %(.....) ve %(.....) ile METSİMS'i takip ettiği anlaşılmaktadır. Kılavuz'da teşebbüsün hâkim durumda bulunduğuna dair delil teşkil eden belirli bir pazar payı eşiğinin olmadığı, aksini gösterecek bir durum söz konusu değilse, Kurul'un uygulamada %40'ın altında pazar payına sahip olan teşebbüslerin hâkim durumda olması ihtimalinin düşük olduğunu kabul ettiği belirtilmiştir.
- (59) Tablo 2'de yer alan pazar payları ve pazarın son 10 yıl içerisinde oluşması ve hâlihazırda gelişmekte olan bir pazar olması değerlendirildiğinde METSİMS'in çevresel ürün

¹⁷ Sürdürülebilirlik birimi kurarak ÇÜB belgelerini kendileri hazırlayan firmaların belgeleri gözönünde bulundurulmamıştır.

¹⁸ UK Certification Authority for Reinforcing Steels

beyannamelerinin alınmasında danışmanlık hizmeti verilmesi pazarında hâkim durumda olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

- (60) Ayrıca, danışmanlık hizmeti sonrası çevresel ürün beyannamelerinin yayımlanmasının METSİMS ile ekonomik bütünlüğü olan EPD Turkey tarafından gerçekleştiriliyor olmasının; ÇÜB yayımcılığı pazarında EPD Turkey'in ikinci sırada olması, danışman firmalardan elde edilen bilgilerde EPD Turkey'in hâlihazırda yayımlamadığı ÇÜB olmaması, METSİMS ve SÜRATAM'ın pazarlarında hâkim durumda olmaması hususları ile birlikte değerlendirildiğinde danışmanlık firmaları açısından büyüme engeli oluşturmadığı kanaatine varılmaktadır.
- Dosya kapsamında METSİMS'in yaşam döngü analizlerinin yapılmasında kullanılan veri qiriş programlarının satışı pazarında ürünün rakip teşebbüşlere sağlanması bakımından rekabete aykırı davranışlarda bulunduğu iddiası yer almaktadır. Belge 4, Belge 5, Belge 6'da METSİMS'in SEMTRİO'ya SimaPro'nun tedarikini geciktirdiği tespit edilmiştir. METSİMS'in ÇÜB danışmanlık hizmetinin verilmesi pazarındaki rakiplerinden ERKE ile yapılan görüşmede, METSİMS'in ERKE'nin SimaPro'yu satın alma sürecini zorlaştırdığı; ancak ERKE'nin zorlaştırma sonraşı (.....) yazılımını kullanmayı tercih ettiği belirtilmiştir. Aynı zamanda SEMTRİO'dan elde edilen bilgilerden SEMTRİO'nun SimaPro'nun tedariki için doğrudan üretici firma PRe Consultants Hollanda ile iletişime geçtiği, Pre Consultants'ın satış taleplerini METSİMS'e yönlendirmelerini bildirdiğini; ancak METSİMS'in SEMTRİO'nun rakibi olması ve SimaPro'yu METSİMS'ten almaları halinde SEMTRİO'nun, SimaPro için teknik destek alması halinde METSİMS ile müşterilerinin bilgisini paylaşmak zorunda olması sebebiyle SEMTRİO'nun ürünü üretici firmadan tedarik etmek için ısrar ettiği, üretici firmanın ise SimaPro'nun satışını gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. ERKE ile yapılan görüşmede EPD belgeleri için hazırlanan LCA raporlarında SimaPro'nun kullanılmak zorunda olunmadığı, Umberto ve Gabi programının da kullanılabileceği belirtilmiştir.
- (62) Yapılan yerinde incelemelerde elde edilen ve dosya içeriği bilgilerden yaşam döngü analizlerinin yapılmasında kullanılan veri giriş programlarının satışı pazarında Gabi, Umberto, SimaPro programlarının bulunduğu, söz konusu veri giriş programlarının danışmanlık şirketleri tarafından talep edildiği, ayrıca veri giriş programlarının danışmanlık hizmetini alan firmalar tarafından da veri girişleri için kullanıldığı anlaşılmıştır. METSİMS'ten gelen cevabi yazıda METSİMS'in SimaPro'nun Türkiye'deki tek yetkili satıcısı olduğu, Türkiye'de SimaPro'nun (.....), Gabi'nin (.....) ve Umberto'nun (.....) adet satışının gerçekleştirildiğinin tahmin edildiği ifade edilmiştir.
- (63) Söz konusu pazarda yurt dışından doğrudan tedarikin mümkün olması, ayrıca SimaPro'nun yaşam döngü analizlerinin yapılmasında kullanılan veri giriş programları pazarında tek yazılım olmaması, Umberto ve Gabi programları ile oluşturulan LCA raporlarının ÇÜB için eşdeğer nitelikte olması, pazarın son 10 yılda oluşması ve büyümeye açık bir pazar olması hususları değerlendirildiğinde METSİMS'in hâkim durumda olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUC

(64) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.